A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2024. december 5.*

„Előzetes döntéshozatal – Fogyasztóvédelem – Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok – 2005/29/EK irányelv – A 2. cikk c), d) és i) pontja – A 3. cikk (1) bekezdése – Hatály – A »termék« fogalma – Áru értékbecsléséből és felvásárlásából álló kapcsolt ajánlat”

A C-379/23. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Svea hovrätt, Patent- och marknadsöverdomstolen (szabadalmi és kereskedelmi fellebbviteli bíróságként eljáró stockholmi fellebbviteli bíróság, Svédország) a Bírósághoz 2023. június 15-én érkezett, 2023. június 13-i határozatával terjesztett elő

a **Guldbrev AB**

és

a **Konsumentombudsmannen**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: I. Jarukaitis, a negyedik tanács elnöke, az ötödik tanács elnökeként eljárva, E. Regan és Csehi Z. (előadó) bírák,

főtanácsnok: P. Pikamäe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Guldbrev AB képviseletében D. Tornberg és M. Zeitlin advokater,

– a Konsumentombudsmannen képviseletében G. Wikström processråd,

– az Európai Bizottság képviseletében M. Björkland, I. Rubene és N. Ruiz García, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: svéd.

a főtanácsnok indítványának a 2024. június 13-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról") (HL 2005. L 149., 22. o.) 2. cikke c), d) és i) pontjának, valamint 3. cikke (1) bekezdésének az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Guldbrev AB és a Konsumentombudsmannen (fogyasztóvédelmi ombudsman, Svédország; a továbbiakban: KO) között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya a Guldbrev által arany értékbecslésével és fogyasztóktól történő felvásárlásával összefüggésben alkalmazott bizonyos kereskedelmi gyakorlatoknak az uniós joggal és a nemzeti joggal való összeegyeztethetősége.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2005/29 irányelv (6)–(8), (17) és (23) preambulumbekezdése értelmében:

„(6) Ez az irányelv […] közelíti a tagállamoknak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó jogszabályait, ideértve a fogyasztók gazdasági érdekeit közvetlenül sértő tisztességtelen reklámokat, amelyek ezáltal közvetett módon sértik a jogszerűen eljáró versenytársak gazdasági érdekeit is. Az arányosság elvével összhangban ez az irányelv védi a fogyasztókat az ilyen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok következményeitől, amennyiben ezek jelentősek, de elismeri, hogy egyes esetekben a fogyasztókra gyakorolt hatás elhanyagolható. […]

(7) Ez az irányelv a fogyasztóknak a termékekkel kapcsolatos ügyleti döntéseit közvetlenül befolyásoló kereskedelmi gyakorlatokkal foglalkozik. […]

(8) Ez az irányelv közvetlenül védi a fogyasztó gazdasági érdekeit az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlataitól. […]

[…]

(17) A fokozottabb jogbiztonság érdekében kívánatos meghatározni azokat a kereskedelmi gyakorlatokat, amelyek minden körülmény között tisztességtelenek. Ezért az I. melléklet minden ilyen gyakorlatot tartalmaz. Kizárólag ezek azok a kereskedelmi gyakorlatok, amelyeket az 5–9. cikk rendelkezései szerint történő eseti vizsgálat nélkül is tisztességtelennek kell tekinteni. A felsorolás csak ezen irányelv felülvizsgálata révén módosítható.

[…]

(23) Mivel ezen irányelv céljait – nevezetesen a belső piac működésének a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó nemzeti jogszabályok jelentette akadályainak felszámolását és a fogyasztóvédelem magas közösségi szintjének biztosítását a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítése által – a tagállamok nem tudják kielégítő mértékben megvalósítani, hanem azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket fogadhat el a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével összhangban. Az arányosság – ugyanezen cikkben megfogalmazott – elvével összhangban ez az irányelv nem haladja meg a belső piaci korlátok felszámolásához és a fogyasztóvédelem magas közösségi szintjének eléréséhez szükséges mértéket.”

4 Ezen irányelvnek a „Célkitűzés” című 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ennek az irányelvnek az a célja, hogy hozzájáruljon a belső piac megfelelő működéséhez, valamint hogy a fogyasztók gazdasági érdekeit sértő tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási tagállami rendelkezések közelítése révén magas szintű fogyasztóvédelmet valósítson meg.”

5 Ezen irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikkének a szövege a következő:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[…]

c) »termék«: az áru vagy szolgáltatás, ideértve az ingatlantulajdont, valamint a jogokat és kötelezettségeket is;

d) »az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott kereskedelmi gyakorlatai« (a továbbiakban: kereskedelmi gyakorlatok): a kereskedő által kifejtett tevékenység, mulasztás, magatartási forma vagy megjelenítési mód, illetve kereskedelmi kommunikáció – beleértve a reklámot és a marketinget is –, amely közvetlen kapcsolatban áll valamely terméknek a fogyasztó részére történő eladásösztönzésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával;

[…]

i) »felhívás vásárlásra«: a termék tulajdonságait és árát az alkalmazott kereskedelmi kommunikációs eszköznek megfelelően feltüntető kereskedelmi kommunikáció, amely ezáltal lehetővé teszi a fogyasztó számára a vásárlást;

[…]”

6 Ugyanezen irányelv „Hatály” című 3. cikke az (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„Ezt az irányelvet az üzleti vállalkozásoknak a termékhez kapcsolódó kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően és azt követően, valamint a lebonyolítás során, a fogyasztókkal szemben folytatott, az 5. cikkben meghatározott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatára kell alkalmazni.”

7 A 2005/29 irányelv „Belső piac” címet viselő 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok nem korlátozhatják sem a szolgáltatások nyújtásának szabadságát, sem az áruk szabad mozgását az ezen irányelv által közelített területekhez tartozó indokok alapján.”

8 Ezen irányelvnek a „Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok” című 2. fejezetében szereplő 5. cikke, amely a „Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalma” címet viseli, előírja a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalmát, és felsorolja azokat a kritériumokat, amelyek alapján eldönthető, hogy az ilyen gyakorlat tisztességtelennek minősül-e. Konkrétan e cikk az (5) bekezdésében a következőket írja elő:

„Az I. melléklet tartalmazza azoknak a kereskedelmi gyakorlatoknak a felsorolását, amelyek minden körülmény között tisztességtelennek minősülnek. Ugyanezt a felsorolást kell alkalmazni minden tagállamban, és a felsorolás csak ezen irányelv felülvizsgálata révén módosítható.”

9 Ezen irányelv „Végrehajtás” című 11. cikke az (1) bekezdésének első albekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok a fogyasztók érdekében biztosítják a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok leküzdésére, valamint az ezen irányelv rendelkezései betartásának kikényszerítésére alkalmas megfelelő és hatékony eszközöket.”

10 A 2005/29 irányelv „Minden körülmény között tisztességtelennek minősülő kereskedelmi gyakorlatok” című I. melléklete szerint:

„Megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok

[…]

5. Termékek adott áron való megvásárlására történő felhívás, a kereskedő azon megalapozott feltételezésének elhallgatásával, hogy azokat vagy az azokat helyettesítő termékeket a kínált áron, a termék és az ajánlati ár figyelembevételével észszerű időtartamon belül és mennyiségben nem fogja tudni sem leszállítani, sem más kereskedőtől beszerezni (csalogató reklám).

6. Egy termék adott áron történő megvásárlására való felhívás, majd:

[…]
c) a termék egy hibás példányának bemutatása,

egy másik termék eladásösztönzésének a szándékával (bait-and-switch reklám).”

A svéd jog

11 A 2005/29 irányelvet a svéd jogrendbe átültető marknadsföringslagen (2008:486) (a kereskedelmi gyakorlatokról szóló [2008:486] törvény, a továbbiakban: a kereskedelmi gyakorlatokról szóló törvény) 5. §-a úgy rendelkezik, hogy „[a] promóciós intézkedéseknek meg kell felelniük a helyes kereskedelmi gyakorlatnak”.

12 E törvény 6. §-a a következőket írja elő:

„A jelen törvény 5. §-a szerinti helyes kereskedelmi gyakorlatnak nem megfelelő promóciós intézkedés akkor minősül tisztességtelennek, ha jelentős mértékben kihatással van vagy lehet a címzettnek a tájékozott ügyleti döntés meghozatalára való képességére.”

13 Az említett törvény 8. §-ának szövege a következő:

„A jelen törvény 9., 10. vagy 12–17. §-ának rendelkezései értelmében vett megtévesztő promóciós intézkedés akkor minősül tisztességtelennek, ha kihatással van vagy lehet a címzettnek a tájékozott ügyleti döntés meghozatalára való képességére.

A 2005/29 irányelv I. mellékletének 1–23. pontjában felsorolt megtévesztő promóciós intézkedések minden esetben tisztességtelennek minősülnek.”

14 Ugyanezen irányelv 9. §-a értelmében:

„Minden promóciós intézkedést úgy kell megtervezni és végrehajtani, hogy egyértelműen kiderüljön, hogy promóciós intézkedésről van szó.

Az ilyen intézkedésből annak is egyértelműen ki kell tűnnie, hogy ki felelős a promóciós intézkedésért. […]”

15 A kereskedelmi gyakorlatokról szóló törvény 10. §-a a következőket írja elő:

„A kereskedő promóciós intézkedései a saját vagy valamely más kereskedő tevékenységére vonatkozóan nem tartalmazhatnak valótlan állításokat vagy félrevezető kijelentéseket.

A fenti első bekezdés különösen a következőkkel kapcsolatos kijelentésekre vonatkozik:

1. a termék rendelkezésre állása, jellege, mennyisége, minősége és más fő jellemzője;

[…]

4. a termék ára, az ár kiszámításának módja, az árat és a fizetési feltételeket érintő különleges kedvezmények,

[…]

A kereskedő a saját vagy valamely más kereskedő tevékenységére vonatkozó promóció során nem mulaszthatja el lényeges információk közlését. Megtévesztő mulasztásnak minősül az is, ha lényeges információt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy egyébként nem megfelelő módon közölnek.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

16 A Guldbrev a svéd jog szerint alapított részvénytársaság, amelynek tevékenysége arany értékbecslésében és a fogyasztóktól történő online felvásárlásában áll. Mivel nem rendelkezik üzlethelyiséggel, a fogyasztók által küldött arany tekintetében végez értékbecslést annak karáttartalma és súlya alapján. Amennyiben a fogyasztó beleegyezik a társaság által felajánlott pénzbeli ellenérték összegébe, az ügylet létrejön.

17 A KO, mivel úgy ítélte meg, hogy a Guldbrevnek az internetes oldalain, a közösségi hálózatokon és a fogyasztóknak küldött levelekben alkalmazott egyes promóciós intézkedései megtévesztőek és tisztességtelenek, a Patent- och marknadsdomstolenhez (szabadalmi és kereskedelmi bíróság, Svédország) fordult annak érdekében, hogy tiltsa meg e társaság számára az ilyen intézkedések alkalmazását, és kötelezze arra, hogy a fogyasztókkal közöljön bizonyos információkat.

18 E kérelem alátámasztásaként a KO mindenekelőtt kifejtette, hogy az arany árának promóciója a 2005/29 irányelv I. mellékletének több rendelkezésével ellentétes csalogató reklámnak, valamint ún. *bait-and-switch* reklámnak minősül. Az említett társaság továbbá elmulasztotta az internetes oldalakon közzétett reklámokat kellő egyértelműséggel azonosítani, és közölni, hogy ő azok hirdetője. Végezetül az ugyanezen társaság által megjelölt legmagasabb árak észszerűtlenek, előreláthatatlanok, vagy azok elérése a fogyasztók számára előírt követelmények miatt lehetetlen. Ez veszélyezteti a fogyasztók tájékozott döntés meghozatalára való képességét.

19 A Guldbrev vitatta a KO állításait, lényegében arra hivatkozva, hogy az alapügy tényállásában nincs olyan tényező, amely miatt a 2005/29 irányelvet vagy a kereskedelmi gyakorlatokról szóló törvényt kellene alkalmazni, mivel a szóban forgó gyakorlatok felvásárlási szolgáltatásokra vonatkoznak. E társaság véleménye szerint az érintett promóció mindenesetre nem megtévesztő, és nem is tisztességtelen, a fogyasztó pedig elegendő információval rendelkezik az ár meghatározásának módjáról.

20 A Patent- och marknadsdomstolen (szabadalmi és kereskedelmi bíróság) a 2022. március 25-i ítéletével kényszerítő bírság terhe mellett megtiltotta a Guldbrev számára promóciós tevékenységeinek folytatását, és arra kötelezte, hogy reklámjaiban adjon meg bizonyos információkat. Miután ugyanis megállapította, hogy e társaság arany értékbecslésével és -felvásárlásával kapcsolatos tevékenységei a 2005/29 irányelv hatálya alá tartozó kereskedelmi gyakorlatoknak minősülnek, úgy ítélte meg, hogy bizonyos promóciós intézkedések nem felelnek meg a kereskedelmi gyakorlatokról szóló törvény követelményeinek, amely törvény az említett irányelvet a svéd jogrendbe átültette.

21 A Guldbrev ezen ítélet egyes részei ellen fellebbezést nyújtott be a Svea Hovrätt, Patent- och marknadsöverdomstolenhez (szabadalmi és kereskedelmi fellebbviteli bíróságként eljáró stockholmi fellebbviteli bíróság, Svédország), amely a kérdést előterjesztő bíróság.

22 E tekintetben e bíróság hangsúlyozza, hogy a Bíróságnak a 2005/29 irányelv 2. cikkének c) és d) pontjára, valamint 3. cikkének (1) bekezdésére vonatkozó ítélkezési gyakorlata alapján megállapítható, hogy az alapügy tárgyát képező promóciós intézkedések a jellegüknél fogva az ezen irányelv értelmében vett kereskedelmi gyakorlatnak minősülhetnek, ha az irányelv értelmében véve termékre vonatkoznak. Megállapítja azonban, hogy a Bíróság még nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy egy kereskedőnek az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló ajánlata az említett irányelv értelmében véve termékre vonatkozik-e. Márpedig az e kérdésre adandó válasz lehetővé tenné annak meghatározását, hogy a nemzeti jog rendelkezéseit az ezen irányelv anyagi jogi szabályai alapján kell-e értelmezni.

23 E körülmények között a Svea hovrätt, Patent- och marknadsöverdomstolen (szabadalmi és kereskedelmi fellebbviteli bíróságként eljáró stockholmi fellebbviteli bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A [2005/29 irányelv] 2. cikkének c), d) és i) pontja, valamint 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett terméknek (kapcsolt terméknek) minősül-e az arany értékbecslése és fogyasztóktól történő felvásárlása olyan esetben, mint amely a nemzeti bíróság előtti eljárás tárgyát képezi?

2) Az első kérdésre adott nemleges válasz esetén az irányelv értelmében vett terméknek minősül-e az arany értékbecslése olyan esetben, mint amely a nemzeti bíróság előtti eljárás tárgyát képezi?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

24 A kérdést előterjesztő bíróság az első kérdésével lényegében arra vár választ, hogy a 2005/29 irányelv 2. cikkének c), d) és i) pontját, valamint 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az olyan, áru értékbecslésére vonatkozó szolgáltatás, amelyet a kereskedő nyújt a fogyasztónak azt megelőzően, hogy ezen árut az utóbbitól felvásárolná, és amelynek keretében a felvásárlás az értékbecslést követően meghatározott ár elfogadásától függ, az említett felvásárlással együtt az e rendelkezések értelmében vett „terméknek” minősül.

25 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy – amint az az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik – a kérdést előterjesztő bíróság e kérdést annak vizsgálata céljából teszi fel, hogy alkalmazható-e a 2005/29 irányelv az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló körülmények között, amelyeket az jellemez, hogy a kereskedő aranyat vásárol fel a fogyasztótól, és ehhez egyetlen kereskedelmi ajánlatban két kereskedelmi ügyletet kombinál, nevezetesen az ezen áru értékbecslésére vonatkozó szolgáltatást, és az említett árunak az ugyanezen fogyasztótól történő megvásárlását. Konkrétabban az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapeljárás felperese az aranyat csak abban az esetben kívánja megvásárolni a fogyasztótól, ha az utóbbi elfogadja az említett felperes által az arany minőségének és vételárának meghatározása érdekében nyújtott értékbecslési szolgáltatást. E vételárat így az értékbecslés időpontjában határozzák meg, és az kötelező a fogyasztóra nézve abban az esetben, ha az ügyletet meg kívánja kötni.

26 Az alapeljárás keretében a Guldbrevnek felrótt cselekmények többek között az arany árának promóciójára irányuló bizonyos intézkedésekből állnak, amelyek a KO álláspontja szerint a 2005/29 irányelv I. mellékletének 5. pontja és 6. pontjának c) alpontja értelmében vett „megtévesztő kereskedelmi gyakorlatoknak” minősülnek. A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy e promóciós intézkedések valóban az ezen irányelv 2. cikkének d) pontja és 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „kereskedelmi gyakorlatoknak” minősülhetnek, és így ezen irányelv hatálya alá tartozhatnak, feltéve azonban, hogy az arany értékbecslésére vonatkozó szolgáltatás, valamint annak az ily módon értékelt áron történő megvásárlása úgy tekinthető, hogy azok az utóbbi rendelkezések értelmében vett „terméket” alkotnak.

27 Ezen utóbbi tekintetben a 2005/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése azt írja elő, hogy ezen irányelvet az üzleti vállalkozásoknak a termékhez kapcsolódó kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően és azt követően, valamint a lebonyolítás során, a fogyasztókkal szemben folytatott, az 5. cikkben meghatározott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatára kell alkalmazni. Bár ezen 5. cikk előírja a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalmát, és meghatározza azokat a kritériumokat, amelyek lehetővé teszik annak meghatározását, hogy az ilyen gyakorlatnak fennáll-e e tisztességtelen jellege, az a kérdés, hogy az alapügy tárgyát képező promóciós intézkedésekhez hasonló cselekmények ilyennek minősülhetnek-e, a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdések közül egyiknek sem képezi tárgyát.

28 Ezzel szemben, ami a kérdést előterjesztő bíróság által az első kérdésében említett egyéb rendelkezéseket illeti, a 2005/29 irányelv 2. cikkének c), d), illetve i) pontjában foglalt fogalommeghatározások szerint a „termék”: „az áru vagy szolgáltatás, ideértve az ingatlantulajdont, valamint a jogokat és kötelezettségeket is”, „az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott kereskedelmi gyakorlatai”: „a kereskedő által kifejtett tevékenység, mulasztás, magatartási forma vagy megjelenítési mód, illetve kereskedelmi kommunikáció – beleértve a reklámot és a marketinget is –, amely közvetlen kapcsolatban áll valamely terméknek a fogyasztó részére történő eladásösztönzésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával”, a „felhívás vásárlásra” pedig „a termék tulajdonságait és árát az alkalmazott kereskedelmi kommunikációs eszköznek megfelelően feltüntető kereskedelmi kommunikáció, amely ezáltal lehetővé teszi a fogyasztó számára a vásárlást”.

29 Ebből következik, hogy ahhoz, hogy valamely cselekmény a 2005/29 irányelv 2. cikkének d) pontja és 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „kereskedelmi gyakorlatnak” minősüljön, és így az irányelv hatálya alá tartozzon, annak közvetlen kapcsolatban kell állnia valamely terméknek a fogyasztó részére történő népszerűsítésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával (lásd ebben az értelemben: 2019. július 4-i Kirschstein ítélet, C-393/17, EU:C:2019:563, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

30 A jelen ügyben az arany értékbecslésére vonatkozó szolgáltatás e rendelkezések értelmében véve a „fogyasztók részére” nyújtott terméknek minősül, míg az arany megvásárlása árunak a fogyasztó által a kereskedő részére történő eladásával egyenértékű. Következésképpen azok a promóciós intézkedések, amelyek az arany megvásárlásával közvetlen kapcsolatban állnak, de ezen áru értékbecslésével nem, a 2005/29 irányelv 2. cikkének d) pontja és 3. cikkének (1) bekezdése értelmében valóban kizárólag az e bíróság által a kérdésében említett esetben, azaz, akkor minősülhetnek „kereskedelmi gyakorlatnak”, ha az értékbecslési szolgáltatás és a vásárlás e rendelkezések értelmében együttesen a fogyasztók részére nyújtott „terméknek” tekinthető.

31 Ezenfelül rá kell mutatni arra, hogy a 2005/29 irányelv 2. cikkének d) pontja különösen tág megfogalmazást használva határozza meg a „kereskedelmi gyakorlat” fogalmát (lásd ebben az értelemben: 2009. április 23-i VTB-VAB és Galatea ítélet, C-261/07 és C-299/07, EU:C:2009:244, 49. pont). E tekintetben az említett rendelkezésben foglalt egyetlen kritérium arra vonatkozik, hogy a kereskedő gyakorlatának közvetlen kapcsolatban kell állnia valamely áru vagy szolgáltatás népszerűsítésével, értékesítésével vagy nyújtásával (2013. szeptember 19-i CHS Tour Services ítélet, C-435/11, EU:C:2013:574, 27. pont; 2015. április 16-i UPC Magyarország ítélet, C-388/13, EU:C:2015:225, 35. pont).

32 Ami konkrétan a kapcsolt ajánlatokat illeti, amelyek legalább két különböző terméknek vagy szolgáltatásnak az egyetlen ajánlatban való összekapcsolásán alapulnak, a Bíróság már megállapította, hogy azok olyan kereskedelmi tevékenységnek minősülnek, amelyek

nyilvánvalóan a piaci szereplő kereskedelmi stratégiájába illeszkednek, és közvetlenül a piaci szereplő részéről történő eladásösztönzést és eladásainak növelését célozzák. Ebből következően a kapcsolt ajánlatok a 2005/29 irányelv 2. cikkének d) pontja értelmében kereskedelmi gyakorlatoknak minősülnek, és így az irányelv hatálya alá tartoznak (2009. április 23-i VTB-VAB és Galatea ítélet, C-261/07 és C-299/07, EU:C:2009:244, 50. pont; 2016. szeptember 7-i Deroo-Blanquart ítélet, C-310/15, EU:C:2016:633, 28. pont).

33 Márpedig, mivel a jelen ügyben a kereskedő aranyértékbecslési szolgáltatást kínál a fogyasztónak, és azt kombinálja ezen áru felvásárlásával, amelyet az értékbecslést követően meghatározott ár elfogadásától tesz függővé, e kereskedő csak a jelen ítélet 29. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat értelmében vett, az értékbecslési szolgáltatást népszerűsítő közlemény útján folytathat kereskedelmi gyakorlatot.

34 Ezen utóbbi tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az olyan uniós jogi rendelkezést, amely a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében nem hivatkozik kifejezetten a tagállamok jogára, általában önállóan és egységesen kell értelmezni az egész Unióban, és ezen értelmezést e rendelkezés szövegét, azon kontextust, amelybe illeszkedik, valamint azon szabályozás céljait figyelembe véve kell keresni, amelynek az részét képezi (2024. október 24-i Kwantum Nederland és Kwantum België ítélet, C-227/23, EU:C:2024:914, 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

35 Ami először is az alapügy tárgyát képező rendelkezések szövegét illeti, a „termék” fogalmának a jelen ítélet 28. pontjában felidézett meghatározásában semmi nem zárja ki, hogy e fogalomba tartozónak minősüljön az olyan kapcsolt ajánlat, amely – mint az alapügyben – legalább két különböző terméknek vagy szolgáltatásnak a kereskedő által a fogyasztónak nyújtott egyetlen ajánlatban való összekapcsolásán alapul. Ami az ezen 28. pontban felidézett, a „termék” fogalmát a fogalommeghatározásaikba belefoglaló egyéb rendelkezéseket illeti, azok szövegében szintén nem utal semmi arra, hogy az ilyen ajánlat ne tartozhatna az említett fogalomba.

36 Másodszor, ami az alapügy tárgyát képező rendelkezések kontextusát, és azon szabályozás céljait illeti, amelynek e rendelkezések a részét képezik, meg kell állapítani, hogy a Bíróság több alkalommal rámutatott arra, hogy a 2005/29 irányelvet különösen széles tárgyi hatály jellemzi (2015. április 16-i UPC Magyarország ítélet, C-388/13, EU:C:2015:225, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

37 Ez a különösen széles tárgyi hatály lehetővé teszi a 2005/29 irányelv teljes érvényesülésének biztosítását annak garantálásával, hogy az ezen irányelv 1. cikkében foglalt, a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosítására irányuló célkitűzésnek megfelelően a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok ellen – amint azt az említett irányelv 11. cikke (1) bekezdésének első albekezdése megköveteli – „a fogyasztók érdekében” hatékonyan küzdjenek (lásd ebben az értelemben: 2013. december 19-i Trento Sviluppo és Centrale Adriatica ítélet, C-281/12, EU:C:2013:859, 32. pont).

38 A 2005/29 irányelv által követett, a fogyasztóknak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szembeni teljes körű védelmére irányuló célkitűzés ugyanis azon a körülményen alapul, hogy a fogyasztó a kereskedőhöz képest hátrányos helyzetben van, mivel a szerződéses partneréhez képest gazdaságilag gyengébbnek és jogilag kevésbé jártasnak kell tekinteni. Ezen irányelv rendelkezéseit tehát lényegében a fogyasztó – mint a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok címzettje és áldozata – szemszögéből alakították ki (lásd ebben az értelemben: 2013. október 3-i Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs ítélet, C-59/12, EU:C:2013:634, 35. és 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

39 E körülményekre tekintettel az aranyértékbecslési szolgáltatás és az arany-felvásárlás – a köztük fennálló elválaszthatatlan kapcsolatra tekintettel, amely a jelen ítélet 25. pontjában szereplő megfontolásokból kitűnik – együttesen a 2005/29 irányelv 2. cikkének c), d) és i) pontja, valamint 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „terméknek” minősül, és így az alapügy tárgyát képező promóciós intézkedésekhez hasonló cselekmények az ezen irányelv 2. cikkének d) pontja és 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „kereskedelmi gyakorlatnak”, és következésképpen az irányelv hatálya alá tartozónak minősíthetők.

40 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2005/29 irányelv 2. cikkének c), d) és i) pontját, valamint 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az olyan, áru értékbecslésére vonatkozó szolgáltatás, amelyet a kereskedő nyújt a fogyasztónak azt megelőzően, hogy ezen árut az utóbbitól felvásárolná, és amelynek keretében a felvásárlás az értékbecslést követően meghatározott ár elfogadásától függ, az említett felvásárlással együtt az e rendelkezések értelmében vett „terméknek” minősül, így az e terméknek a fogyasztók részére történő népszerűsítésével közvetlen kapcsolatban álló intézkedések ezen irányelv hatálya alá tartoznak.

A második kérdésről

41 A második kérdést csak arra az esetre terjesztették elő, ha a Bíróság az első kérdésre nemleges választ adna. Márpedig, amint az az előző pontban megállapításra került, ezen első kérdésre igenlő választ kell adni.

42 Következésképpen a második kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

43 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének c), d) és i) pontját, valamint 3. cikkének (1) bekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

az olyan, áru értékbecslésére vonatkozó szolgáltatás, amelyet a kereskedő nyújt a fogyasztónak azt megelőzően, hogy ezen árut az utóbbitól felvásárolná, és amelynek keretében a felvásárlás az értékbecslést követően meghatározott ár elfogadásától függ, az említett felvásárlással együtt az e rendelkezések értelmében vett „terméknek” minősül, így az e terméknek a fogyasztók részére történő népszerűsítésével közvetlen kapcsolatban álló intézkedések ezen irányelv hatálya alá tartoznak.

Aláírások